

[Aksel Larsen.]

gen ikke frem for landsskatteretten, eller man kan måske endog også have en landsskatteretssag løbende, alt imens man forsøger lykken ad administrativ vej. Jeg har indtryk af, at den departementale vej ikke er kendt af alle og enhver, og at den måske mest benyttes af, hvad man kunne betegne som skatteydernes overklasse. Jeg kunne tænke mig at blive belært om de her berørte afgrænsningsproblemer. Kan vi ikke få oplysninger i tinget ved denne lejlighed, kan vi vel få dem i udvalget.

Vi har altså sogneråd eller ligningskommissioner, dernæst har vi skatteråd og ofte amtsskatteråd eller i hvert fald amtsligningsinspektører, idet amtsligningsinspektørerne ofte deltager i ligningen; så klages til landsskatteretten, mulighed for sag i byretten og appel til landsretten, ja, det giver som hidtil seks normale instanser — nu foreslås det dog rettet til fem. Mon ikke hensynet til retssikkerheden i disse sager er drevet lovlig vidt? Jeg er ikke i tvivl om, at de tre første instanser kan og bør slås sammen til én effektivt arbejdende og kompetent ligningsinstans, som kan afslutte de allerfleste sager på tilfredsstillende måde.

Men så er det et spørgsmål, om der i det nævnte hierarki er brug for en landsskatteret. De større skatteydere, der har magt til at føre sager for domstolene, har næppe af retssikkerhedsgrunde behov for en sådan specialinstans. Det afgørende argument for en landsskatteret, hvad retssikkerhed angår, må være, at den danner et værn for de mindreformående skatteydere, ikke alene i de enkelte klagesager, men også generelt ved at holde ligningsmyndigheder og ligningsdirektoratet og også andre myndigheder i skak gennem den korrigerende virksomhed, som retten gennem sine kendelser udøver på disse andre myndigheder, ja, for så vidt også på folketinget.

Jeg kunne i den forbindelse godt tænke mig at få at vide, om der består en ordening, hvorefter landsskatteretten, der jo ved, hvor skoen trykker, har pligt til løbende at gøre finansministeren opmærksom på uhenigtsmæssige eller urimeligt virkende lovbestemmelser udgået fra folketinget; sådanne urimeligt virkende lovbestemmelser er der jo desværre mange af. Det kunne jo dog bevirke, at korrektioner hurtigst muligt

kunne overvejes. Ligningsdirektoratet og skattedepartementet har måske i forvejen denne opgave, men jeg synes, vi har brug for at øse af alle disponible visdomskilder, og jeg tror ikke, det ville betage institutionen dens ophøjede stilling som domstol eller nævn, hvad man nu vil kalde den, at man organiserede en sådan løbende meddelelsespligt for landsskatteretten.

Bortset fra retssikkerhedsbetragtninger er der for mig dog ingen tvivl om, at en specialinstans er nødvendig. De ordinære domstole er mindre egnede til disse sager, som kræver en ret dybtgående specialviden og nær kontakt med og dyb forståelse af hele skatteadministrationen og den ensartethed, der gerne skulle være dens kendetegn.

Klageadgangen må være fri og uden gebyrer. Det er det offentlige, der laver skatteansættelserne og dermed ulykkerne, hvis skatten er forkert. Udfaldet af selv en lille sag kan ikke bedømmes på forhånd, sådan som man nu engang har ødelagt skattelovgivningen herindefra.

Dernæst er jeg helt enig i lovforslagets bemærkninger om, at klageinstansen må være sådan indrettet, at den selv kan sørge for sagerens oplysning eller i hvert fald klargøre for skatteyderne, hvad det er for oplysninger og beviser, der er behov for. På dette punkt er de almindelige retsplejeregler, der lægger oplysningspligten helt over på parterne, ikke egnede for en landsskatteret. Derfor tror jeg ikke, at meget ville være opnået ved at virkeliggøre det forslag om særlige skatteretsdommere, som landsskatteretsudvalget af 1959 fremkom med. Det vil nok være både bedre og billigere at modernisere den nuværende landsskatteret end at opbygge et helt nyt domstolssystem efter visse ideelle regler, som alligevel måtte bøjes efter det virkelige livs krav.

Nu foreslår man rettens medlemstal udvidet med 2 juridiske medlemmer til i alt 24. Jeg har lidt ondt ved at forstå, at en udvidelse på pyramidens top ikke logisk ledsages af en udvidelse i øvrigt, men det kan jo være, man tilsigter noget sådant, så man undgår mistanke om, at her er noget, der gerne fortsat skulle forbeholdes de fire gamle partier. Nå, det kan måske ikke lade sig gøre alligevel. Jeg vil gerne have udvi-